SVOBODA СВОБОДА
UKRAINIAN DAILY УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

Пам'ятаймо про Україну!

VOL. XCIX. No. 163. JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, AUGUST 26, 1992. CENTS 25 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СЕРЕДА, 26-го СЕРПНЯ 1992. Ч. 163. РІК XCIX.

УКРАЇНА СВЯТКУЄ

Київ (УНІАР). — Тут з нагоди першої річниці відновлення державної незалежности України у Софійському соборі відбулася Свята Літургія, яку відслужив Патріярх Київський і всієї України Мстислав І. В урочистій Літургії взяв участь Президент України Леонід Кравчук. Божественна Літургія відбулася також у Києво-Печерській Лаврі, де правив Митрополит Київський Володимир. На Софійській площі почалися урочистості присвячені відкриттю Університету Києво-Могилянська Академія. Квіти народної пошани поклали біля пам'ятника Тарасові Шевченкові учасники Світового Форуму Українців і члени адміністрації міста. У легкоатлетичному марафоні, що пройшов Хрещатиком, взяли участь легкоатлети та інваліди.

Вечером відбулася перша **парада Національної Гвардії** України. Кульмінаційною точкою було народне віче на площі Богдана Хмельницького і концерт на Площі Незалежности, народне гуляння та святковий салют.

В Ужгороді відбувся з нагоди Дня Незалежности України молодечий карнавал. У святкуваннях взяли участь посадники низки міст Угорщини та Чехо-Словаччини. Свято завершилося всенародним вічем і салютом.

У Дніпропетровському відбулися народні гуляння. Особливо багатолюдно було у найбільшому парку міста, якому повернено ім'я Дмитра Глоби, що заснував парк 200 років тому. У музеї ім. Дмитра Яворницького вперше відкрилася галерія сучасного живопису України. В центрі міста урочисто відкрито пам'ятник Тарасові Шевченкові.

У Харкові свято річниці проголошення незалежности України почалося біля пам'ятника Тарасові Шевченкові. Представники міста, громадські організації та партії поклали біля пам'ятника квіти. У Покров-

(Закінчення на стор. 4)

ЗАКІНЧИВСЯ СВІТОВИЙ ФОРУМ УКРАЇНЦІВ

Київ (УНІАР). — Тут 21—23-го серпня відбувся Світовий Форум Українців у якому взяли участь 447 представників західної діяспори, 335 — східньої, 470 — з України. Загальне число зареєстрованих учасників форуму становить 1,352 особи. Акредитовано 414 журналістів із 108 газет, 42 журнали, 20 інформаційних агенцій, 14 радіостанцій, 18 телевізійних груп.

Представлено багато українських видань, серед яких з України — 131, закордонних 76, з них 21 з країн колишнього СССР. З інших країн — 55, а саме з Канади, ЗСА, Німеччини, Польщі, Австралії, Франції, Бельгії, Юґославії, Арґентини, Чехо-Словаччини, Великобританії і Бразилії.

Форум відкрив голова його оргкомітету, радник Президента з питань культури Микола Жулинський. „З'єднавши зусилля, волю, найзаповітніші прагнення світового українства, згуртувавшися навколо ідеї розбудови української державности, спільно маємо реалізувати одвічну мрію нашого народу про вільне, щасливе, заможне життя на рідній землі. Немає сумніву, що настав час злуки усього українства", — зазначив він у своєму вступному слові.

Учасників форуму привітав Президент України Леонід Кравчук, виклав перед учасниками форуму власне бачення політичної ситуації в Україні та перспективи розбудови української державности. У своєму виступі він наголосив, що метою форуму є об'єднання всіх прогресивних сил всього українства навколо ідеї незалежности і служіння Україні. Всупереч неодноразовим звертанням організаторів форуму до його учасників з проханням уникати політичних заяв і демаршів, Л. Кравчук велику частину свого 40-хвилинного виступу присвятив з'ясуванню своїх політичних порахунків із своїм головним опонентом, лідером опозиції, співголовою Народного Руху України Вячеславом Чорноволом. Заля зареагувала на ці випади Л. Кравчука вигуками „Ганьба!" тупанням ногами. Відповідаючи на запитання кореспондента УНІАР про свої враження від виступу Президента, В. Чорновіл сказав: „Мені було ніяково за Президента. У мене виникло почуття, що це виступає не Президент, а другий секретар ЦК Компартії України. Дуже прикро".

З цікавою доповіддю п. з. „Україна на шляхах державотворення" виступив президент Республіканської Асоціяції Україноznавців Іван Дзюба. Про завдання західньої і східньої діяспори та про перспективи їхньої діяльности ознайомили присутніх президент Світового Конґресу Вільних Українців Юрій Шимко з Канади та член Координаційної ради Товариства „Славутич" в Росії Олександр Руденко-Десняк.

Під час форуму працювали вісім секцій та „круглі столи", на яких обговорені проблеми відродження та розвитку національної культури і освіти, актуальні питання українознавства, проблеми ринкової економіки підприємництва та бізнесу, національної безпеки, політики щодо молоді, міжконфесійних відносин, правової політики і нової Конституції. Одним з головних завдань форуму було координування співробітництва громадських організацій української діяспори та України.

У рамках форуму у міністерстві зовнішньо-економічних зв'язків і торгівлі України працювала секція „Ринкова економіка підприємництва та бізнес". У засіданнях секції взяли участь міністер зовнішньоекономічних зв'язків Анатолій Воронков, голова правління Національного Банку України Вадим Гетьман, керівники провідних міністерств та відомств України, представники ділових кіл української діяспори.

Президент СКВУ Ю. Шимко повідомив, що Президентові України буде подана наукова аналіза сучасного становища у республіці. Аналізу зробила спільна комісія науковців-економістів та політичних діячів з України, та діяспори.

Учасники секції „Актуальні проблеми національної безпеки, правові гарантії та соціяльний захист військовослужбовців" закликали відмовитися від концепції без'ядерного статусу України як такої, що не відповідає інтересам держави, анулювати Ялтинську угоду як таку, що спрямована проти суверенітету України.

Голови протестанських Церков звернули увагу на можливість співпраці всіх конфесій у вихованні молоді, змиціненні сім'ї, добродійницькій та миротворчій діяльності. Вирішено щороку 24-го серпня проводити соборний Молебень.

Ухвалено звернення до світового українства і резолюцію Світового Форуму Українців. Обрано Українську Світову Координаційну Раду (УСКР).

У храмі св. Софії 23-го серпня відбулася врочиста Служба Божа, яку відправили Митрополит київський Філарет та Митрополит Переяславський і Січеславський Антоній. Під час Богослуження знято анатему з гетьмана Івана Мазепи і відправлено Молебень. В імені прем'єр-міністра Вітольда Фокіна Український Православний Церкві передано старовинну коштовну ікону Страсті Господні, повернену з Росії. Врочиста Літургія завершилась хресним ходом навколо храму св. Софії.

УРЯД УНР В ЕКЗИЛІ ПЕРЕДАВ СВОЇ ПОВНОВЛАСТІ УРЯДОВІ В УКРАЇНІ

Київ (УНІАР). — У понеділок, 24-го серпня 1992 року відбулася у Маріїнському палаці в Києві святочна зворушлива церемонія передачі повновластей, прапорів і клейнодів Української Народної Республіки та уряду УНР в екзилі на руки Президента України Леоніда Кравчука та прем'єр-міністра Уряду України Вітольда Фокіна.

Церемонія відбулася з участю представників екзильного УНР, президента Миколи Плав'юка, голови уряду проф. Івана Самійленка та інших осіб. Крім Президента Л. Кравчука і В. Фокіна зі сторони Уряду України присутніми були ще голова Верховної Ради України Іван Плющ та багато інших офіційних осіб, які репрезентували майже усі ділянки життя народу України під теперішню пору. Проф. І. Самійленко передав на руки прем'єр-міністра перезидентську печатку, альбом з фотографіями діячів Державного Центру УНР та інші пам'ятні речі, які символізують діяльність на чужині Державного Центру і екзильного уряду на протязі 73-ох років.

У зв'язку з відновленням Києво-Могилянської академії і потребою підтримати її морально і матеріяльно, завершено місію української мазепинсько-могилянської академії за кордоном. Документи, що підтверджують це вручено прем'єр-міністрові Уряду України В. Фокіну. Президентові Л. Кравчукові передано прапор УНР в екзилі. Народові України також передано історичні клейноди пов'язані з ім'ям Івана Мазепи. Вони зберігалися під опікою Патріярха УАПЦ Київського і всієї України Мстислава.

У слові до присутніх Л. Кравчк між іншим сказав: „Приймаючи ознаки УНР, ми цим самим підкреслюємо, що свій родовід продовжуємо від Української Народної Республіки, а до цього від тих історичних часів, які надають силу і велич нашому народові". Президент запропонував на честь першої річниці незалежности збудувати у Києві Храм.

Після того Президент України, в оточені багатьох осіб, відвідав національний музей Історії України де оглянув експозицію „Україна — шлях до незалежности". Документи представлені у музеї, дають можливість по новому оцінити промовчувані колись і перекручені сторінки національної історії.

Київське радіо і телевізія передали вимки з церемонії передачі агенд Державним Центром УНР на руки теперішнього уряду в Києві та широко цитували промови головніших осіб.

Відомі спортовці в СНД стали жертвами злочинности

Москва. — В неділю, 23-го серпня, в підмосковському місті Дубні, де відбувався чемпіонат Росії з водного лижвування, трагічно загинула провідна учасниця змагань Наталія Іванова. Після успішного виступу до Наталії підійшов один з її молодих приятелів і завдав їй ножем декілька смертельних ран. Злочинця затримано. Напередодні талановитої спортовці, багаторазовому чемпіонові європейських і світових змагань, сповнився 21 рік.

Тим часом у Мінську пограбовано помешкання шестикратного олімпійського чемпіона-гімнаста Віталія Щербо. Злодії забрали все, що видатний спортовець привіз з Барселони: понад 20,000 дол., відеоапаратуру, ювілірні вироби. Залишилися невкраденими золоті медалі — тому тільки, що Віталій передав їх на зберігання своєї матері. Щербо сказав, що він вирішив виїхати за кордон, де можна спокійно жити й займатися улюбленим спортом.

Амбасадор ЗСА вітає Україну

Київ. — Тут 21-го серпня амбасадор ЗСА в Україні Роман Попадюк привітав український народ з першою річницею незалежности України такими словами: „Народ і Уряд ЗСА шлють свої привітання та найкращі побажання Україні. Протягом цього року Україна зазнала надзвичайних змін. Не так вже й часто з'являються на світі нації, які мають такі відповідальні внутрішні та зовнішні обов'язки. ЗСА дуже вражені значними успіхами, яких досягла Україна протягом першого року своєї незалежности. Під керівництвом Президента Леоніда Кравчука Україна посіла своє місце у міжнародній спілці, як велика европейська нація та надійний учасник. Президент Джордж Буш на своїх зустрічах з Президентом Л. Кравчуком відзначив, що ЗСА пишаються тим, що мають такого сильного і чесного партнера".

СЕРБИ ДОКОНУЮТЬ ҐЕНОЦИД

Вашінгтон. — В середу, 19-го серпня, Сенатська комісія для закордонних зв'язків розповсюдила звіт, в якому вперше документально підтверджується офіційна американська опінія з приводу подій в Боснії і Герцеговині. Автори звіту прийшли до висновку, що сербські бойовики завершили захоплення великої частини боснійської території, яка межує з Сербією, і очистили ці райони від мусулманського населення.

Згідно зі звітом, у висліді збройних дій загинуло 35,000 осіб, більшість з них стали жертвами кампанії насильного виселення мешканців мусулманських сіл Боснії. В той час, як головна увага світової громадськости була звернута до обстрілів боснійських міст сербською артилерією, значно більше жителів постраждало в сільській місцевості.

Комісія Сенату ЗСА володіє великим фактажем, який підтверджує ґеноцид щодо мусулманського населення. Зібрано тисячі свідчень очевидців страшних злочинів, здійснених сербськими сепаратистами, вбивств і знущань над жінками, дітьми і старими людьми, зокрема в концентраційних таборах. У збиранні достовірної інформації значною мірою допомогла добродійницька мусулманська організація „Меґамент", яка має свій відділ у Загребі.

Один з висновків звіту полягає в тому, що сербам вдалося приховати факти ґеноциду від міжнародної спільноти. На місця найбільших злочинів закордонних журналістів не пустили, а з таборів, перш ніж показати їх спостерігачам з інших країн, завчасно вивезли всіх людей, які там зазнали катувань.

Згідно з інформацією, на яку посилається агентство Ассошієйтед Пресс, Боснію і Ґерцеґовину залишили впродовж останніх місяців понад 2 міл. мусулман, третина з них перебуває тепер в Західній Европі.

Цими днями у Боснію приїздить Тадеуш Мазовєцький, колишній прем'єр-міністер Польщі. Його призначено спеціяльним післанцем ООН в питаннях прав людини. Тадеуш Мазовєцький має своїм завданням зібрати незалежну інформацію про становище в Боснії.

В ДОНБАСІ ЗНОВУ ЗАГИНУЛИ ШАХТАРІ

Донецьке (УНІАР). — Тут в суботу, 22-го серпня, на шахті ім. Скачинського в наслідок вибуху метану загинуло два шахтарі та 14 бійців воєнізованих гірничо-рятувальних частин. Понад 10 осіб дістали тяжкі поранення. В результаті вибуху зруйновано понад 100 метрів покрівлі в шахті.

Згодом стався другий вибух в інших засіках, де сконцентрувався газ-метан. Загинуло ще три рятувальники. На шахту виїхав з Києва віцепрем'єр України Костянтин Масик. Наступного дня, 23-го серпня, на поверхню піднято тіла сімох загиблих. Пошуки продовжуються, але їх ускладнює пожежа, яка охопила дві шахти.

У СВІТІ

КОЛИ ПРЕДСТАВНИКІВ колюмбійської преси допустили у в'язницю, з якої нещодавно втік Пабльо Ескобар, керівник злочинного Медельїнського картелю, вони очам своїм не повірили, побачивши замість суворих в'язничних умов, люксусове мешкання з дорогими меблями, електронічною апаратурою, книжками, спортовою залею.

НА БАТЬКІВЩИНІ знаменитого кобзаря Остапа Вересая — в селі Сокирниці Срібнянського району на Чернігівщині — проведено другий всеукраїнський фестиваль кобзарського мистецтва „Вересаєве свято". В ньому взяли участь ансамблі бандуристів з усієї республіки.

В ІНДІЙСЬКОМУ парляменті було висловлено пропозицію хвилиною мовчання відзначити невдалий виступ спортовців країни в Барселоні. Представники опозиції підкреслили, що нездатність індійських атлетів здобути хоч би одну медалю стала причиною „національної ганьби і приниження". Один з депутатів виступив з вимогою негайної резиґнації міністра людських ресурсів Арджуна Сінгха, до компетенції якого належить також ділянка спорту. Опозиція вважає, що саме уряд винен у невдачі на Олімпійських Іграх.

З ІНІЦІЯТИВИ рівненського Руху в днях від 26-го до 30-го серпня відбудеться фестиваль „Повстанські ночі", присвячені ювілеєві Української Повстанської Армії. Різнопрограмові концерти пройдуть по всій Рівненщині і Волині. Кульмінацією будуть „Козацькі забави" у лісі під Оржевом. А завершиться свято у жовтні, в день відкриття меморіялу воякам УПА.

ДЕЯКІ ПОЛІТИЧНІ ФОРМУВАННЯ Румунії внесли у списки кандидатів до майбутнього румунського парляменту громадян Республіки Молдова. Як свідчить місцева преса, за списком Демократичного фронту національного порятунку до сенату Румунії буде кандидувати молдавський поет Григоре Вієру. Заступник голови Партії національної єдности Румунії Іон Гавра повідомив журналістів, що це політичне об'єднання підтримало пропозицію про внесення у виборчі бюлетені „декількох представників інтеліґенції з Молдови".

ВІДБУЛОСЯ ВРОЧИСТЕ ЗАСІДАННЯ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Київ (УНІАР). — Тут в суботу, 22-го серпня, у палаці „Україна" відбулося урочисте засідання Верховної Ради України, присвячене першій річниці незалежности України. В засіданні взяли участь делегати Світового Форуму Українців і численні гості, представники дипломатичного корпусу.

Після внесення державного прапора і виконання військовою оркестрою державного гимну України учасники засідання вшанували хвилиною мовчання пам'ять загиблих шахтарів в донецьких шахтах Ольхаватській та ім. Скачинського, в результаті вибухів 22—23-го серпня.

З доповіддю виступив Президент України Леонід Кравчук. Він зауважив, що шлях України до волі був довгий і закликав політичні сили не повторювати старих помилок та об'єднатися для збереження і розбудови незалежної держави.

Виступив також Президент УНР в екзилі Микола Плав'юк, який оголосив грамоту Української Національної Ради про припинення діяльности Державного Центру УНР в екзилі. Складаючи свої уповноваження, президент ДЦ УНР заявив, що „проголошена 24-го серпня і утверджена 1-го грудня 1991 року народом України українська держава продовжує державно-національну традицію УНР і є правонаступницею УНР".

Після цього М. Плав'юк урочисто вручив грамоту Л. Кравчукові. Акт передачі грамоти супроводжувався бурхливими оплесками присутніх і вигуками „Слава!".

Співголова Руху Іван Драч зачитав маніфест політичних партій і громадських організацій України та діяспори, які заявляють про своє бажання „будувати Україну як державу правову, позбавлену ідеологічної догми та оперту на демократичних законах та на досвіді тієї частини людства, де панують димократія, справедливість та свобода". У маніфесті міститься заклик до рівноправних і добросусідніх відносин з усіма сусідніми державами, а також до згоди поміж політичними силами України. Маніфест підписали представники Руху, ДПУ, Конґресу Національно-Демократичних Сил, ОУН, Товариства „Просвіта", Товариства Репресованих та інших організацій.

ПРЕЗИДЕНТ ЗСА ПРИВІТАВ УКРАЇНЦІВ У ПЕРШУ РІЧНИЦЮ ВІДНОВЛЕННЯ НЕЗАЛЕЖНОСТИ

Вашінгтон. — Президент З'єднаних Стейтів Америки Джордж Буш надіслав на адресу організаторів відзначення декларації першої річниці незалежности України привітального листа, адресованого українцям у цілому світі і американцям українського роду — усім тим, що зібралися у будьякому місці для святочного відзначення першої річниці відновлення незалежности України.

Президент ЗСА каже, що 24-го серпня 1992 року, є дійсно спеціяльним і святочним днем для України, яка волею народу, волею великої більшости усіх громадян, стає помалу, але систематично демократичним членом европейської і світової спільноти. „Ми стоятимемо поруч і активно допомагатимемо Україні у відбудові і закріпленні демократичних інституцій і забезпеченні прав людини", — каже президент Дж. Буш у листі до Українського Конґресового Комітету Америки і Української Американської Координаційної Ради, які спільно займалися проведенням гідних відзначень першої річниці відновленої незалежности України.

Президент Буш дає до зрозуміння, що він дуже добре поінформований з якими великими труднощами зустрічається Президент України Леонід Кравчук, зокрема в ділянці переведення економіки до системи вільного ринку, з метою поліпшити життєвий рівень життя громадян України. З'єднані Стейти Америки, — говориться далі у листі, — є готові допомогти Україні перевести економічні й інші реформи своїм досвідом, технікою, гуманітарною допомогою у багатьох ділянках життя.

У листі Президент ЗСА позитивно оцінює ролю парляменту України, який прийняв закон про забезпечення населення від атомової радіяції і перетворення країни в неатомову зону.

Тоді коли Україна росте, як нація, росте у світі число приятелів України, до яких без сумніву треба зарахувати ЗСА. Дж. Буш свідомий того, що незалежна Україна є одним з найбільш надійних приятелів Америки і тому каже, що „ми працюватимемо разом для здійснення тих програм, які були темою моєї розмови з Президентом Л. Кравчуком в травні цього року". Вашінґтон також надіється, що Україна розв'язуватиме свої непорозуміння з сусідами в мирний спосіб, шляхом переговорів.

„В майбутньому також інші президенти ЗСА після вичерпання моєї каденції будуть вітати Україну з досягненнями, зокрема з нагоди річниці її незалежности, але я, як перший Президент Америки, хочу побажати українському народові миру, здоров'я і добробуту в майбутніх роках", — пише в кінцевих рядках президент Дж. Буш.

В АМЕРИЦІ

РОЗГЛЯДАЮЧИ ЕКОНОМІЧНУ ситуацію країни, економісти завважують, що не тільки зменшились на п'ять дол. ціни автобусового квитка з Ню Йорку до Вашінґтону, чи така популярна фірма, як Ґітано обнизила ціни на одяг, або навіть змагання між летунськими лініями — пропонувати покупцям щораз дешевші квитки пролету, але взагалі існує загальна тенденція робити щось, щоби заманути покупця. На думку спостерігачів це явище є дуже часто трапляється під час економічного занепаду, одначе всі годяться в тому, що існуюча ситуація є далеко від дефляції — коли ціни швидким темпом падуть на цілому економічному ринку.

АНАЛІТИКИ ТВЕРДЯТЬ, що найкращим засобом у цьогорічних виборах для конгресменів є пропагувати обмеження каденції. Ця нова тенденція з великою швидкістю поширюється по цілій країні. Вже сьогодні деякі спостерігачі думають, що майже у 15 стейтах це буде прийнято законом. Прихильники цього уважають, що це єдина можливість оновити Конгрес, його працю, припинити впливи спеціяльних груп і зблизити Конгрес до виборців.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.

Svoboda: (201) 434-0237 UNA: (201) 451-2200
Бюро УНС у Вашінґтоні: (202) 347-UNAW; (202) 347-8631 (факс.)

Postmaster: Send address changes to:
"Svoboda", 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Tel.: (201) 434-0237, (201) 434-0807, (201) 434-3036

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Передплата на рік $40.00, на півроку — $22.00, на 3 місяці — $12.00
Для членів УНСоюзу $15.00 річно. За кожну зміну адреси — $1.00.
Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

Статті і дописи підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Підсумок двох партійних конвенцій

Із закінченням у четвер, 20-го серпня, чотириденної конвенції Республіканської партії можна вже порівняти її з демократичною та ствердити схожості й розбіжності. Назверхні рамки обох їх були майже тотожні. Кілька тисяч делеґатів у кожній з них, які маніфестували свою вірність партії і її президентському кандидатові криками, вересками, вимахуванням таблицями із пропаґандивними гаслами — неповажна декорація поважної справи. Поза тим — велика різниця.

Найкращим моментом конвенції Демократичної партії була промова нюйоркського губернатора Маріо Квомо, першорядного оратора. Говорив виключно про внутрішньоамериканські проблеми, підкреслював економічні проблеми й таврував президента Джорджа Буша за спричинення економічної рецесії, байдужність до масових банкрутств та зросту безробіття до найбільшого числа від часу великої депресії за президентури Герберта Ґувера. Маріо Квомо, як і демократичний кандидат на президента Билл Клінтон, твердив, що Америка опинилася на похилій площині і що потрібна „зміна”, така зміна, яка привернула б Америці добробут та завела поліпшення системи опіки над здоров'ям громадян, поліпшення у шкільництві та суспільній опіці. Билл Клінтон, губернатор стейту Аркенсо, у своїй промові, в якій прийняв номінацію на президентського кандидата, обіцяв обновити Америку, що нагадувала славетну промову Джана Кеннеді, в якій говорив про „нові обрії” для Америки.

Зовсім інший характер мала республіканська конвенція — очевидно добре заздалегідь приготована і вирежисерована. У протележності до зосереджування уваги на матеріяльних проблемах країни — республіканська конвенція раз-у-раз підкреслювала моральні вартості, значення здорової родини, авторитету Америки, як лідера демократичного світу. Здаючи собі справу, що жіночий світ в Америці схиляється радше до Демократичної партії і її президентського кандидата, тому що вони ясно і недвозначно заявилися по стороні жіночого „права вибору” і права до переведення жінками аборту без ніяких застережень. У середу, 19-го серпня, промовляли самі жінки — дружини Джорджа Буша й Дана Квейла. Формальне зголошення кандидатури Буша провела теж жінка, секретар Департаменту праці.

Головним змістом промовців на Республіканській конвенції було представлення Билла Клінтона як ліберала, і таврування Конґресу як дійсного винуватця невдач у внутрішній ситуації Америки. Республіканські промовці признавали, що потрібна „зміна”, але та зміна, мовляв, повинна проявитися у виборі республіканських, а не демократичних конґресменів і сенаторів. Президент Буш наводив конкретні факти, як то Конґрес затягував найважливіші справи і як він відкидав різні законопроєкти, зголошувані Президентом. Коли Д. Квейл висловився за обмеження також членів Конґресу до максимум вісьмох років урядування, Буш вимагав проведення окремого Додатку до Конституції із забороною творити дефіцит державного бюджету.

Республіканці можуть похвалитися успіхом своєї конвенції, бо негайні публічні опити населення виявили зріст популярности Буша, яка впала була до найнижчого рівня. Добрим пропаґандивним трюком було представлення на конвенції Барбарою Буш її п'ятеро дітей і кільканадцятеро внуків, з яких один, 14-літній хлопчина, відчитав патріотичну промову.

З конкретних заяв президента Буша найголовнішою була заповідь скорочення податків поруч із признанням до помилки, які зробив два роки тому, погодившись на пропозицію демократичного Конґресу підвищити податки. Загадковою була його заява, що він буде першим президентом, який відвідає демократичну Кубу: невідомо, чи це був тільки реторичний зворот, чи заповідь інтервенції проти режиму Фіделя Кастро.

До дня виборів, 3-го листопада цього року, — різне може ще статися.

Василь Ленцик

ПАСТИР-СОБОРНИК

(До століття свячення Слуги Божого Андрея)

Цього року, 22-го серпня, минуло сто років від того дня, коли через положення рук Архиєрея Юліяна Пелеша, єпископа Перемишля, зійшла божественна благодать на молодого монаха графа Романа Олександра Шептицького. Молодий монах граф Роман, який прийняв у чині ім'я Андрея, став священиком у щойно зреформованому чині св. Василія Великого. Через ті свячення зійшла Божественна благодать не тільки на молодого монаха Андрея, але також на цілий український народ.

Цією благодаттю була його всестороння діяльність серед і для українського народу. Обдарований Богом вийнятково багатими даруваннями — фізичними і духовими, ієромонах Андрей був всесторонно вишколений, коли прийняв святу Тайну Священства. За ним були вже правничі студії з докторатом, коли вступав до монастиря, а в році свячень він завершив філософічні і теологічні студії докторатом у Кракові.

В чині о. Андрей займав різні пости — маґістра новиків, професора клясичних мов, догматики. В 1896 році був призначений ігуменом монастиря св. Онуфрія у Львові при Жовківській вулиці. В тому часі розгорнув широку місійну діяльність. Старші священики оповідали, що коли на місію в парафію приїздили такі місіонери як отці Шептицький, Ортинський і Філяс, то прямо чуда творили в оселі. Народ горнувся на їхні проповіді, як до цілющого джерела і духово відроджувався.

Отець Андрей розумів, що крім живого слова для розбудження релігійного життя потрібне ще друковане слово. Тому почав видавати для народу часопис „Місіонар”, який став дуже почитним і його наклад досягнув був 70,000 примірників.

Однак молодому місіонерові не прийшлося тільки давати місії і виховувати молодих монахів. Господь вложив на його плечі куди більшу відповідальність — управу великої епархії і згодом архиепархії та митрополії Галицької провінції.

Вступаючи 17-го січня 1901 року на митрополичий престол у княжому городі Львові Митрополит висказав такі пропам'ятні слова: „Приношу любов до своєї пастви й бажаю щирою працею й жертвенністю заслужити собі любову цілого народу”. І цю любов він собі заслужив своєю всесторонньою працею для того народу, який за ту працю назвав його своїм Мойсеєм.

Вже у першому Посланні як Митрополит цей Божий Вибранець дав напрямні своєї праці для народу такими словами: „Щось зділати для Церкви і Народу, се для мене — лиш такі діла довершити, котрі би й пізнішим поколінням служили: працю для будуччини уважаю за річ сто разів важнішу, як все, що можна для хвилі теперішної зробити. Маємо тепер класти в організації християнській нашого народу ті цеголки, на котрих наслідники будуть будувати. Від нашої праці теперішної залежить будучність нашої Церкви і нашого народу”.

Звертаючись до священиків своєї архиепархії, Митрополит писав: „Кромі праці, до якої священики з уряду і справедливости є обов'язані, має Церква в наших передовсім часах, важну культурну й суспільну задачу до сповнення. ...Зближаючись до народа, будемо мусіли яко горожане, а тимбільше яко пастирі, підпирати кожне змагання культурно економічне, до котрого люди наші рвуться... Не може бути в селі читальні, до провадження котрої священик не приложив свого труду... Ініціятива до провадження крамниць, шпихлірів і кас громадських повинна також виходити від священиків, так, щоби людий вправляти в ту працю і ними заступатися”.

Ідучи за тими вказівками, наше священство ревно працювало на народній ниві, організовуючи читальні „Просвіти”, кооперативи, Українбанки, Станиці Маслосоюзу і тим підносило село освітно і економічно.

В численних пастирських листах Слуга Божий Митрополит давав вказівки, які і на сьогоднішній день можуть бути дороговказом для наших провідників не лише на поселеннях, але також у відродженій Україні. Чи не цінними є слова Слуги Божого Митрополита Андрея, коли він писав: „Найліпша воля і найбільша посвята в праці суспільній принесе мало овочів, може бути зовсім безхосенна, як в цій праці забракне порозуміння, як одні будуть протиділати другим”.

У Пастирському листі ще в 1909 році Митрополит Андрей закликав: „Нехай усі українські серця злучаться в одну благальну молитву о Боже милосердя, о поміч у всіх наших трудно щах і бідах”.

Коли після звільнення російської неволі довідався про упадок царату і сподівану волю для українського народу, він пише до Української Національної Ради в Петербурзі: „Браття — великою радістю переповнена моя душа і я не в

(Закінчення на стор. 3)

Степан Женецький

СУД НАД КОМУНІСТИЧНОЮ ПАРТІЄЮ

I

Західні коментатори віщують, що Борісові Єльцинові загрожує переворот, який може позбавити його влади над обкроєною російською імперією чи, як її тепер називають, Російською федерацією, якщо його економічні реформи далі будуть неуспішними. Але, як останнім часом пише світова преса, Єльцин знайшов засоби, які дають йому знамениту нагоду ще більше дискредитувати відсунену від керівництва Комуністичну партію Совєтського Союзу (КПСС). І цікаво, що комуністичні лідери і їхні прихильники самі спричинилися до започаткування того процесу, подавши до суду скаргу на Єльцина, що його декрет про заборону діяльности КПСС і конфіскацію її майна є неконституційним. Твердолобі комуністичні проводирі, мабуть, не сподівалися, що прихильники Б. Єльцина висунуть звинувачення проти них, домагаючись, щоб суд спочатку вирішив, чи сама КПСС діяла конституційно.

Цю велику і дуже скомпліковану справу мають вирішити 13 суддів нещодавно створеного Конституційного суду Росії у Москві. Вони розглядають понад 36 томів документів, у яких списані злочини, що їх КПСС вчинила за 70 років свого володіння. Як пише американський журналіст Джордж Меллон у статті про цей суд в нюйоркському часописі „Волл Стріт Джорнал”, мабуть, сам Достоєвський не зумів би створити більш драматичні сцени, ніж ті, що були виявлені в судовій залі неподалік від Красної площі при відкритті того процесу на початку серпня цього року. Суддям запропонував справу головний адвокат Б. Єльцина Серґей Шахрай, який заявив, що КПСС зламала свою конституцію, яку вона сама встановила. С. Шахрай сказав, що КПСС скасувала приватну власність, поглинула суспільство, знищила дощенту людські права. Большевики (КПСС) 70 років крилися за позірним, насправді неіснуючим урядом, нібито леґальною системою і нібито „народним правлінням”, — сказав С. Шахрай на суді.

По другій стороні судової залі зібралися 37 прокомуністичних членів З'їзду народних депутатів, які внесли скаргу проти Єльцина. Єгор Ліґачов, колишній лідер ч. 2 після Міхаїла Ґорбачова, член Політбюра, доказував неконституційність декрету Єльцина про припинення діяльности КПСС.

Західні знавці твердять, що як би суд не вирішив ту справу, КПСС і Совєтський Союз мертві. Правда, пише Дж. Меллон, ще є багато росіян, які гордо називають себе комуністами, але Єльцин так швидко знищив імперію і роздрібнив партію, що вже немає жодної можливости їх відродити.

Але все ще залишилося багато важелів потуги, великих і малих, в руках тих, які думають і діють, як комуністи. Вони сильно загрожують реформам Єльцина. Тих 36 томів комуністичних злочинів є зібранням політичних документів, при допомозі яких Єльцин надіється дискредитувати комунізм і комуністичних лідерів.

Хоч комуністи, мабуть, не дуже розумно зробили, що внесли скаргу проти Єльцина, але цей позов може мати і практичні наслідки для комуністів. КПСС була дуже багатою інституцією, вона мала будинки і великі маєтки, вартість яких тяжко оцінити. Якщо б заборона КПСС і конфіскація її майна були визнані неконституційними, то майно партії могло б бути використане „твердолінійниками” на купно впливів тих, які займаються політикою не задля ідеї, а за гроші.

Якщо рішення суду послабило б позицію Єльцина, це допомогло б деяким політичним фракціям у Верховній Раді, в першій мірі мілітарно-індустріяльній кліці і бюрократам, які намагаються стримувати всі його реформи. Якщо б їм це вдалося, то їхня фракція здобула б силу відновити давні порядки.

Цей Конституційний суд має велике значення в тому, що він дозволить усім громадянам Російської федерації (та й усім громадянам колишнього СССР), довідатися те, про що можна було тільки здогадуватися, коли партія контролювала всі засоби масової інформації. В тих 36-ох томах знаходяться всі деталі, взяті зі секретних записів концтаборів, фінансування закордонних терористів тощо. Там знаходяться вияснення сталінського масового винищування селян (колективізація) в 30-их роках, його показові судилища і знищування високих військових і політичних особистостей та висилки на Сибір і до Казахстану цілих народів, таких як надволзькі німці, кримські татари та інші.

Закінчення буде.

З ЛИСТІВ ДО РЕДАКЦІЇ

З ПОЧУТТЯМ ВДЯЧНОСТИ І НАДІЇ

Вельмишановний пане редакторе!

Хочу щиро подякувати Вам за публікацію матеріялу про мою доньку „Віка Івченко — маленький український геній”, за ту підтримку, яку відчули ми з донькою від Вас особисто, Вашої газети і численних її читачів.

Багато людей відгукнулося на допис про Віку, її хворобу і її вірші. Українці з усіх стейтів Америки і Канади підтримали нас не тільки матеріяльно, хто чим спромігся, а й морально. В кожному листі були побажання швидкого видужання моїй дитині, щастя й долі, віра в її талант і в краще майбутнє. Особливо хочеться подякувати людям старшого покоління, ледь спроможних тремтячою рукою чек виписати, але маючих у серці співчуття до хвороби і горя іншої людини. Ці листи — найдорожчі для нас, бо вони свідчать про те, що, як висловилася Віка, „кров українська — не водиця”. В Україні про благодійність здебільшого все ще тільки говорять, створюють різні фонди і асоціяції, а тут люди благодійністю займаються не перед громадськістю, а перед собою і Богом.

Дехто з читачів прислав нам віршовані привітання, навіть ноти пісень на Вікині вірші. Багато відгукнулося на нашу біду українців-лікарів, які найліпше зрозуміли серйозність діягнози хвороби Віки. В кількох церквах ЗСА парафіяни гуртом зібрали фонди для Віки і написали глибокі за змістом, хвилюючі листи. А дехто вислав гроші в конвертах інкоґніто — без прізвища й адреси...

Я низько вклоняюся всім українцям, які підтримали нас у нашій біді. Сподіваюся, що зібраних грошей вистачить на кілька місяців перебування в ЗСА. Справа в тому, що лікування Віки не закінчено. Наступного спалаху хвороби лікарі чекають у вересні, а потім — у березні. Отже я продовжую візу на перебування, а права на працю, звісно, не маю.

Але, хвала Богові, не все є так сумно, як було на початку нашого приїзду до Америки. У нас з'явилася надія, що Віку ще можна вилікувати, хоч це займе багато часу. Доня моя ще не здорова, на жаль, але вона за ці п'ять місяців помітно пожвавішала, посвіжіла, поправилася. Синці під очима поменшали, вона вже не так швидко втомлюється і менше лежить вдень. Навіть веселі вірші почала писати, що мене особливо радує, бо весело вона писала тільки у 5—6 років, поки не стався вибух у Чорнобилі і вона не захворіла.

Щоправда й сумні вірші все ще пише. Віка скучає за бабусею і дідусем, старшою сестрою, моєю першою донькою, що лишилися в Києві. А ще — за кішкою Маркізою, розпити про яку займають рівно половину кожного листа додому. Але вже з'явилися нові зацікавлення й тут, в Америці.

Віка захопилася громадським українським життям Міннеаполісу, охоче читає Вашу газету, так люб'язно подаровану Вами, любить співати в церковному хорі, а особливо — в громадському хорі „Дніпро”, яким керує Кіра Цареградська.

Співанки хору „Дніпро” для нас, новоприбулих з України, — це шматочок нашої батьківщини, нова наша сім'я, гурт друзів, домашня атмосфера, творча і жартівливо-серйозна водночас. Про це розповіла Віка в гуморесці „Співанка”.

Я ж, як мати, щаслива тим, що моя дитина і тут, в Америці, не втратила кровного зв'язку з народною творчістю, виховується на найкращих зразках української музики, співу, малює перші писанки, вишиває першу в її житті українську подушку. Мені приємно бачити, що все, за що Віка береться, вдається їй легко, з радістю. Натура творча, схильна ідеалізувати людей, яких вона любить, Віка закохалася в українську громаду Міннеаполісу, вважає, що у нас тут „багато рідні”, як вона висловлюється, і що „нам Бог послав цих людей, а Бог знає, що і для чого робить”.

Більшість людей, що відгукнулися на статтю про Віку у „Свободі”, просили прислати їм її вірші. Спочатку я відправляла всім її книжки, видані в Україні, потім, коли книг не вистачило, почала друкувати вірші на машинці. Згодом я втягнулася в дуже широке листування, на яке просто не вистачає часу. Тому я хочу попросити Вас, пане редакторе, разом з цією подякою надрукувати кілька віршів у газеті. Хай порадують вони наших друзів, всіх любителів поезії, які, допомагаючи сьогодні врятувати від недуги мою маленьку Віку, сподіваюся, рятують і літературне майбуття України.

Зі щирою повагою і подякою

Галина Івченко,
мама Віки

Від редакції: якщо б хтось з наших читачів хотів відгукнутися на горе юної поетеси і допомогти в її лікуванні, то подаємо адресу, де живуть Віка і її мама: Larissa A. Zhurawel, c/o Halyna Ivchenko, 509 7th Ave. N. E., Minneapolis, Minn. 55413-2139

(Закінчення на стор. 3)

Д-р Юліян Химинець

РУСЬКИМ ЧЕХОФІЛАМ І ЧЕСЬКИМ „ПРИЯТЕЛЯМ” ЗАКАРПАТТЯ ПІД РОЗВАГУ

IV.

Під час перерви я поцікавився у пана Сладека, як він вважає з точки зору міжнародного права і етики: чи допустимо, щоб представник іншої держави закликав громадян суверенної країни до територіяльного розчленування.

— Це не Україна (мається на увазі Закарпаття. — Ю. Х.), а частина Чехословацької Республіки.

— Значить, ви не визнаєте акт возз'єднання Закарпаття з Україною?

— Не визнаю... Тут не Україна. Тут є Чехословаччина...”

Нахабність пана Сладека не має кінця. Чи пан Сладек думає, що ми всі забули про ті „щасливі” часи, які нам принесла чеська окупація Закарпаття, часи, коли чеська адміністрація включно з військовою обороною кинули нас в березні 1939 року на поталу угорської аґресії? Щастя, що ще живуть свідки цього нещастя...

Крім інтерв'ю з паном Сладеком кореспондент В. Кендель мав ще інтерв'ю з керівником „Общества подкарпатских русинов” проф. Іваном Туряницею. Він сказав: „Не хочемо жити в соціялістичній Україні, ми хочемо жити у державному самоутворенні. Іде тотальна українізація. Уряди Чехо-Словаччини і Угорщини виділили кошти на розвиток русинської культури, а Україна мовчить”.

Юрист Микола Бандусяк з Ужгороду **в часописі „Карпатська Україна” з 6-го лютого 1992 року пише у** статті „Обман або ще раз про автономію чи спецстатус Закарпаття”: „Референдум про спецстатус Закарпаття нав'язаний прокомуністичною більшістю депутатів обласної Ради — це чергова спроба повторити невдалий переворот, цього разу у рамках області.

Ідея статусу придумана ворогами цілости України, які сьогодні вимагають спеціяльного статусу, а завтра з його допомогою зажадають, як заявив вождь й ідеолог автономістів Іван Туряниця, розлучитися з 'трупом України' ”.

Ініціятори автономії та їх прихвосні ідуть свідомо на обман народу, бо культурній автономії або самостійности адміністративно-територіяльного утворення Закарпаття ніхто і ніщо не загрожує.

„Все це говорить про те, що автономія чи спецстатус області потрібні сепаратистам, кар'єристам, псевдопатріотам та українофобам Цю істину повинен усвідомити кожний правдивий патріот Закарпаття, який бажає гаразду своєму народу”, — пише д-р Микола Бандусяк у „Карпатській Україні” (6 лютого 1992).

Кожна незалежна держава мусить бути готова боронитися від своїх ворогів: зовнішнього і внутрішнього. Для оборони проти зовнішнього ворога маємо армію. Для оборони проти внутрішніх ворогів маємо державне законодавство, особливо закон про охорону цілости держави. Лише сама приналежність до організації, яка має на меті зміну держави, карається строго. Польський уряд в передвоєнній Польщі карав українців лише за приналежність до ОУН п'ятилітнім ув'язненням.

Я не є певний, чи Верховна Рада України вже ухвалила закон на охорону цілости держави. Коли ще не ухвалила, найвища пора, щоб такий закон був прийнятий, щоб усяким авантюристам відібрати охоту робити подібні **речі, як це зробило „Общество подкарпатских русинов” при зустрічі чехо-словацької** делеґації 1-го лютого 1992 **року в Мукачеві і д-р Мирослав Сладек своїм виступом в** Мукачеві на установчому з'їзді Підкарпатської республіканської партії.

Читаючи цю статтю, хтось може подумати, що я є великим ворогом чеського народу. Це не відповідає правді. Якщо я критично ставлюся до подій, що відбувалися за часів чеської окупації Закарпаття, то це тому, що розцінюю ці події зі становища морального принципу, який є однаковим для всіх народів — великих чи малих, без різниці кольору шкіри, релігії і національности. Ми вживаємо принцип життя — „причини і наслідків”, коли аналізуємо життя зі становища науковця. Це той самий принцип, що християнський учитель Ісус Христос казав: „Що посієш, те й пожнеш”.

Моя критика чеського панування на Закарпатті оправдана, бо чеські урядові чинники прогрішилися супроти морального принципу самовизначення народів. Ужили цей принцип лише для себе, а всім іншим народам Чехо-Словаччини, включно з русинами-українцями, цей принцип відмовлено. Мудрість каже: „Божі млини мелють поволі, зате певно”. В 1938—1939 роках прийшов час, коли чеський народ мусів заплатити за прогріхи своїх провідників. Бо моральний принцип вчить: „Хто іншому забезпечує право на самовизначення, той сам, скорше чи пізніше, втратить його”. Це лише питання часу, коли це станеться. Ми бачили це в колишній Чехо-Словаччині. Ми бачили це в Польщі й Угорщині, а навіть в могучій фашистівській Німеччині, яка після війни була поділена на Західню і Східню. Східня Німеччина мусіла пройти 44 роки большевицької школи, подібно як Чехо-Словаччина, Польща й Угорщина. Зі сказаного виходить, що за все заподіяне зло ми скорше чи пізніше мусимо заплатити.

База, на якій основується наша співпраця з чеським народом, є моральний принцип, що робить нас рівнорядними партнерами. А щодо Закарпаття, то наше становище є: Закарпаття — земля української держави. Кожний, хто цю ситуацію хоче змінити, є потенційним аґресором.

Пастир...

(Закінчення зі стор. 2)

сили здержатися від цього, щоб не звернутись до Вас у цій історичній хвилі". І далі: „У цій хвилині звертаю мої молитви до Бога і прошу в Нього благословення для прадідної нашої землі, для українського народу, для всіх наших організацій, для нашої праці, для Ваших родин і для кожного з Вас зокрема. Боже Україну спаси".

Митрополит Андрей був найкращим українським патріотом, готовий завжди жертвувати для добра свого народу, який він полюбив від ранньої молодости до останньої хвилини свого життя надхненною любов'ю, яка виплилава з його глибоко християнського серця і безмежної любови до Бога. Він сердечно привітав окремим пастирським посланням Акт проголошення Соборности України словами: „З Волі Всемогучого Бога в Трійці Єдиного зачалася нова доба в житті Державної Самостійної Соборної України. Народні Збори, що відбулись вчорашнього дня, ствердили і проголосили історичну подію. Повідомляючи Тебе, Український Народе, про таке вислухання наших благальних молитов, взиваю Тебе до вияву вдячности для Всевишнього, вірности для Його Церкви і послуху для Влади... Бог хай благословить усі Твої праці, Український Народе, і хай дасть усім нашим провідникам Святу Мудрість з неба".

Митрополит дуже болюче відчув і переживав втрату Української Державности. Він ще хотів рятувати, що можна було. Вибирається в далеку дорогу до Франції, до Маршала Фоша, до Папи Венедикта XV, до Кардинала Мерсіє та врешті виїхав до Америки, щоб і тут вставитись за свій народ. Як добрий Пастир, дбає не тільки про його вічне щастя, але також про дочасне. Ціле своє життя цей Добрий Пастир працював над всесторонним скріпленням народу. А це скріплення, він уважав, буде найкращим, якщо народ буде об'єднаним в одній Церкві.

Дуже відрадною є вістка, яку подала „Свобода" 8-го серпня ц. р. п. з. „Українських християн закликають до єдности", що Українська Національна Асамблея закликає архиєреїв, священослужителів і мирян українських християнських віровісповідань до об'єднання в одному українському патріярхаті. Цей заклик є цілковито в дусі довголітньої праці в тому напрямі Слуги Божого Андрея, який писав: „Всі ми мусимо вважати працю з'єднання Церков за наш моральний обов'язок любови Бога, що проявляється в християнській любові до ближнього, але також за один з найважливіших конституційних елементів нашого християнського патріотизму".

А чи не на потребу сьогоднішньої релігійної ситуації в Україні є слова нашого рідного Вчителя Церкви, Слуги Божого Андрея, який глибоко відчуваючи потребу релігійного порозуміння, в 1942 році писав: „Вкінці Боже післанництво і наш обов'язок можемо пізнати і в тій сумній для нас обставині, що може ніякий народ на світі не терпів стільки від нещасного роз'єднання Церков, що український народ... Те історичне нещастя українського народу спричинює, що з'єднення Церков є неначе потребою нашого народу та єдиним його спасінням". Ці золоті слова повинні взяти собі до серця всі ті, які відповідають за долю Церкви і Батьківщини.

Галина Колесса — музика четвертого покоління

Її прадід — Філярет Колесса, всесвітньо відомий музичний фольклорист і теоретик. Це йому українській нарід та інші народи завдячують збереження етнічно оригінальної мистецької жанрової форми, що її виробила людська фантазія. Йдеться про українські думи, що їх вперше занотував на фонографі і розшифрував Філярет Колесса. (Ідея запису дум, як відомо, виникла у Лесі Українки та її чоловіка Климента Квітки, які спонзорували творчу поїздку галицького музики на Велику Україну). А ще був брат Філярета Іван Колесса, який перший подав запис комплексних фольклорних матеріялів одного реґіону.

Дід Микола Колесса — вивченик Празької музичної школи, патріярх сучасних українських композиторів, видатний диригент і педагог, що випустив із своєї кляси Львівської консерваторії цілу плеяду талановитих диригентів, відомих в Україні й поза її межами.

Свою палку любов до музики і працездатність на ниві музичного професіоналізму Микола Колесса передав своїм дочкам і онукам.

Не пригадую, на якому концерті хтось показав мені Галину Колессу: — Вона вчиться в дев'ятій клясі музичної спеціяльної школи... На бальконі у Львівській філгармонії стояла красива чорнява дівчина. Здавалось, усі люстра залі відбиваються в її усміхнених очах.

Так і закарбувався у моїй пам'яті образ Галини, онуки Миколи Колесси, і загальний піднесений настрій, що панував тоді серед слухачів. То, мабуть, був концерт пленуму Спілки Композиторів України, на якому звучала музика її дідуся.

Але вперше ми познайомилися із Галиною Колессою-віолісткою в ЗСА, коли на Союзівці виступали у збірному концерті Галина, киянка-піяністка Аделіна Кривошеїна, кандська співачка Лілея Волянська і мій син-піяніст Тарас Філенко. Це було рівно рік тому. Відтоді мені хотілось почути гру Галини в ширшій палітрі її мистецьких інтерпретацій. Нагода трапилась. Цього року відбувся її великий сольовий концерт, про який варто відгукнутися на сторінках преси.

Субота, 21-го березня 1992 року. Український Інститут Америки зібрав шанувальників серйозної музики. Тут постійно відбуваються цікаві виставки малярів, концертні виступи. Цього вечора звучала музика на своєрідному фоні розвішаних по стінах чудових нових картин Любослава Гуцалюка — напередодні відкритої виставки.

На сцену вийшла чарівна Галина Колесса, що нагадувала метелика махлона. Віолістка виступила в ансамблі з англійським піяністом Робертом Маркгамом та віолончелістом Володимиром Пантелеєвим.

Галина Колесса народилась, зросла і почала свою музичну освіту у Львові. Потім закінчила Московську консерваторію кляси Юрія Башмета, грала в сольових концертах, брала участь у різномінтних ансамблях камерної музики. Галина Колесса виступала в Україні та інших республіках колишнього СССР. В Америці вона дебютувала в Концертовій залі Джуліярдської школи музики, а потім кілька разів виступала в Ню Йорку, Філядельфії, а також у Ютиці, Гантері і Керґонксоні. Тепер вона удосконалює своє мистецтво в Джуліярдській школі музики у відомого віолиста Пола Нюбауера.

Її партнером був Роберт Маркгам, піяніст з Англії, що здобув бакалавра і магістерку в Джуліярдській школі музики, де зараз готується на звання доктора музичного мистецтва. Р. Маркгам неодноразово виступав у сольових концертах і вечорах камерної музики в ЗСА, Англії і Тайвані, він також дістав звання лавреата на міжнародному конкурсі Вінченцо Беллїні в Італії.

Г. Колесса

Другим партнером Г. Колесси був Володимир Пантелеєв, лавреат конкурсу ім. Миколи Лисенка, заслужений діяч України, член квартету ім. Миколи Леонтовича, що виступав у багатьох містах, зокрема в Об'єднаних Націях в Ню Йорку.

В першій частині прозвучала Соната І фа мінор, оп. 120 Брамса. З перших же тактів віолістка Колесса проникливим, м'яким, вдумливим звучанням свого інструменту захопила увагу слухачів. Якщо від піяніста хотілось обережніших початків фраз і більшого підкорення ансамблевій формі, то віолістка, навпаки, набирала старту темпераментної гри.

Чар звуків ліричної музики Брамса, в якому чулись романтична сфера віденської вальсовости і чітка артикуляція в моториці фінальної частини Сонати, свідчили про культуру виконання.

Концертова п'єса Дж. Енеску для Віолі і фортепіяно дістала цікаву інтерпретацію картинно-жанрових образів, що драматизувались у заключній частині твору.

Друга частина програми почалася із звукової стихії української пісенности. Мелодизм, широкий розлив почуттів захопив виконавців, в добре злагодженій грі віолістки і піяніста прозвучали „Пісня" А. Штогаренка — Д. Клебанова, а також популярна вже „Мелодія" М. Скорика.

На закінчення концерту знову прозвучала музика Й. Брамса. Чотирочастинне Тріо ля мінор для фортепіяно, віолі та віолончелі, оп. 114, — одне з кращих у камерно-інструментальній літературі. Різноманітна скаля емоційних образів — граціозних і вольових, енергійно пружних і романтично піднесених — зумовлювала і різноманітну подачу їх. Виконавці знаходили цікаві інтерпретаційні рішення — іноді на передній плян виступав сольовий інструмент, інколи ніби дует струнних у супроводі фортепіяно. У фінальному аллеґро відкрита емоційність музики логічно привела до своєрідного змагання партнерів. Темпераментна гра, відточеність деталів при загальній конструкції, що не „розсипалася" на окремі, не пов'язані між собою фраґменти, гідно характеризувала смак і естрадний досвід усіх трьох виконавців.

На прохання публіки була повторена частина фіналу Тріо. Шанувальники музики висловили своє захоплення рясними оплесками, вигуками „браво".

Подібні концерти приносять естетичне задоволення, бо вони підготовані на справжньому фаховому рівні.

А ще хочеться відзначити, що віолістів-солістів не так багато в музичному світі. Тому хочеться побажати молодій концертуючій українській віолістці, яка пропагує музику композиторів-клясиків і своїх співвітчизників, нових виступів, переповнених заль слухачів, натхнення і творчого поступу.

Д-р Тамара Булат

Діти з Чорнобиля на Оселі ім. О. Ольжича

Діти з Чорнобиля в Америці

(Світлив: Роман Лужецький).

В липневих числах щоденника „Свобода" (ч. 132-134), надруковані статті Осипа Зінкевича про дітей, що проживають на віддалі 30 км від реактора Чорнобиля. І ось діти з цієї „мертвої зони" опинилися в Америці на чудовій Оселі ім. Олега Ольжича в Лігайтоні.

Це ще один прояв багатогранної творчої праці О. Зінкевича. Із того ж села Іллінці, що і тримісячний Артемко, описаний в його репортажі, білява Оксанка і ще 7 хлопчиків і дівчаток, що їх запросив на 40 днів на повне забезпечення і оздоровлення Український Золотий Хрест.

Це конкретна допомога Україні, бо смертоносна радіяція підступно знищує дітей і матерів, особливо тих, що змушені жити поряд з реактором. Катастрофа віку простяглася по всій Україні, і в 1991 році смертність перевищувала народження на 50,000 осіб.

Ця українська оселя стала рідною для наших дітей. Вертаючись з басейну, мала Оксанка сказала, що тут все так, як вдома. Дійсно, оточуюча природа, привітність „оселян", небайдужі доброді-благодійники та адміністрація таборів створили дітям вимріяні та знані лише з книжок вакації.

В таборі діти українців з різних стейтів — як одна сім'я. Вони наочно показують батькам, як важливі справи можна полагодити мирно та швидко. Цікаве і змістовне перебування чорнобильських дітей свідчить, що з краплини добра утворюються ріки людської щедроти, що Україна буде справді незалежною як економічно, так і політично.

Напередодні Світового Форуму України діти Чорнобиля дякують і запрошують своїх „журавлів" до рідної домівки!

Л. Титаренко,
опікунка

ДОНСЬКЕ КОЗАЦЬКЕ КОЛО засудило до 500 батогів козаків В. Сербіна і В. Бартишева. Перебуваючи у складі козацького формування у Придністров'ї, вони зґвалтували місцеву жительку і її 10-річну дочку. Обидва засуджені вмирли під час побиття.

МИНУЛОГО ТИЖНЯ В Киргізії стався новий землетрус: 186 поштовхів йшли один за одним, 26 з них досягали за сілою восьми балів, а в епіцентрі — на схилах Сусамирського хребта — до десяти й більше. Декілька годин підряд на півдні республіки хиталася земля. Перервався телефонічний зв'язок, зруйновано дороги, ряд селищ ущент знищено камінням, що падало з гір. Про людські жертви повідомлення ще не надійшли.

НА ПРЕСОВІЙ КОНФЕРЕНЦІЇ в Москві міністер економіки Російської федерації Андрей Нечаєв повідомив, що Росія візьме під сувору контролю постачання товарів у країни Співдружности Незалежних Держав і обмежить права окремих підприємств у цій ділянці. Російський уряд прийняв рішення укладати з колишніми совєтськими республіками „спеціялізовані" угоди з урахуванням інтересів передусім російської промисловости. Щодо деяких товарів — нафти, вугілля, кольорових металів, бавовни, цукру, зерна, то Росія і країни СНД перейдуть на бартер, в основі якого лежатимуть ціни світового ринку.

З ПОЧУТТЯМ ВДЯЧНОСТИ І НАДІЇ

(Закінчення зі стор. 2)

Віка Івченко

„Співанка"

(Гумореска)

Понадвечір у вівторок
біля церкви — машин сорок.
А у залі — шум і гам:
хор „Дніпро" співає там.
Намагаються баси
поєднати голоси.
І стараються альти
домогтися чистоти.
Ледве тягнуть тенори
верхню ноту догори.
І чомусь завжди сопрано
починають заспів рано.
І старий, і молодий —
всі співають, хто куди.
Всі хористи — молодці:
всі — артисти, всі — мистці!
Розкричались досхочу,
ніби жаби до дощу.
Пані Кіра — молодець,
хору соняшний вінець:
сольо правильне веде,
не збивається ніде,
й диригує недарма,
бо співа за всіх сама.
Хор — життя її мета,
та методика не та:
щоб зібрати в купу звуки,
треба палку брати в руки.

6-го липня 1992 року, Мінеаполіс.

УЧАСНИКИ

Мистецький Керівник

Адміністратор

ІНСТРУКТОРИ

ПРИВІТ

від Кобзарського Табору, Емлентон 1992

ОБ'ЄДНАННЯ УКРАЇНСЬКИХ ВЕТЕРИНАРНИХ ЛІКАРІВ У ЗСА

ділиться сумною вісткою зі своїми членами й українським громадянством, що в середу, 22-го липня 1992 р., несподівано відійшов у вічність на 76-му році життя наш дорогий член і основник

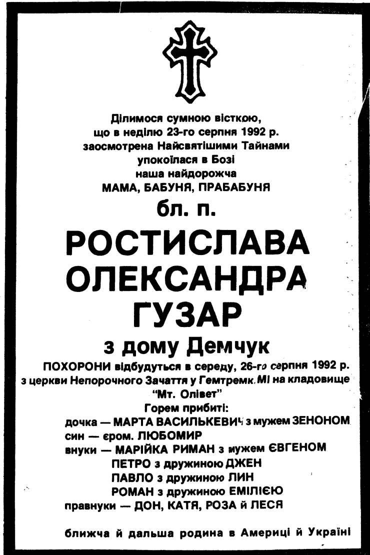
бл. п. д-р вет.

ВАСИЛЬ ДРОБОЦЬКИЙ

дружині покійного Олі, синові д-рові Олегові і внукам складаємо наше найглибше співчуття.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

УПРАВА ОБ'ЄДНАННЯ УКРАЇНСЬКИХ ВЕТЕРИНАРНИХ ЛІКАРІВ У АМЕРИЦІ

Ділимося сумною вісткою,
що в неділю 23-го серпня 1992 р.
заосмотрена Найсвятішими Тайнами
упокоїлася в Бозі
наша найдорожча
МАМА, БАБУНЯ, ПРАБАБУНЯ

бл. п.

РОСТИСЛАВА ОЛЕКСАНДРА ГУЗАР

з дому Демчук

ПОХОРОНИ відбудуться в середу, 26-го серпня 1992 р. з церкви Непорочного Зачаття у Гемтремк, МІ на кладовище "Мт. Олівет"

Горем прибиті:
дочка — МАРТА ВАСИЛЬКЕВИЧ з мужем ЗЕНОНОМ
син — єром. ЛЮБОМИР
внуки — МАРІЙКА РИМАН з мужем ЄВГЕНОМ
ПЕТРО з дружиною ДЖЕН
ПАВЛО з дружиною ЛИН
РОМАН з дружиною ЕМІЛІЄЮ
правнуки — ДОН, КАТЯ, РОЗА й ЛЕСЯ

ближча й дальша родина в Америці й Україні

На Союзівці пройшов тенісовий турнір у подвійних іграх

Фіналісти і організатори турніру.
(Світлила: Віра Грабець)

Союзівка. — Тут в суботу і неділю, 1-го і 2-го серпня відбувся тенісовий турнір у подвійних іграх, хоч деяких змагунів і змагунок відстрашив мабуть зливний дощ у вечірніх годинах у п'ятницю.

У фіналі групи чоловіків Адріян Кутко і Роман Цікало перемогли Івася Луцького і Мирона Кривулича, 6-0, 6-1. Останні перемогли пару Марка і Богдана Павлічків, 6-7 (3-6), 6-0, 6-3 у групі пар з одною програною.

У групі сеньйорів перше місце здобули Юрій Грабець і Юрій Петрикевич, перемагаючи у фіналі Романа Олинця і Юрія Виталовича, 6-3, 6-2. У групі пар з одною програною Ю. Попель і д-р Ю. Качала здобули нагороди.

У групі мішаних пар Ю. Попель і Наталка Качала перемогли пару д-р Качала і Віра Попель.

Чаші уфундовані Союзівкою, вручили фіналістам провідники турніру інж. Роман Ракочий, ст., Ю. Попель і Зенон Снилик.

В Берліні відкриють спортову школу С. Бубки

Берлін, Німеччина. — Пресове аґентство ІТАР-ТАСС повідомило, що німецька спортова ліґа стрибків з жердкою запроєктувала відкрити школу, яку має очолити відомий світовий чемппіон, донецький легкоатлет Сегій Бубка. Школу спонзорують цілий ряд спортових клюбів Берліну і навіть деякі закордонні філянтропи, прихильники спорту, між ними відомий американський фотопроєктознавець Росс Фелтус.

Організатори плянують, що у школі стрибку з жердкою будуть вишколюватися найбільш талановиті юнаки-спортовці з цілої території Німеччини і навіть із закордону.

Ініціятор цього проєкту Руді Тіль заявив кореспондентам, що проєкт ще не завершений, але до школи вже записалося 40 кандидатів і число їх буде зростати кожного дня, довідавшись, що школу очолюватиме український легкоатлет. Уже незадовго, сказав Тіль, будуть розіслані проспекти по цілій Німеччині, Европі, ЗСА й інших країнах з докладним поясненням, фотознімками і досягненням С. Бубки.

На пресовій конференції в Берліні з участю Р. Тіля і С. Бубки кореспонденти довідалися, що 15 відсотків чистого приходу школи будуть передані дитячому шпиталеві в Донецькому, а також на підтримку акції рятування дітей з обложеного військом Сараєва.

Україна...

(Закінчення зі стор. 1)

ському соборі відбулася Свята Літургія.

У Львові у центрі міста відкрито пам'ятник Тарасові Шевченкові. У відкритті пам'ятника брали участь кілька десятків тисяч мешканців міста та численні гості. Промовці наголошували, що волелюбний Львів, натхненний словом Кобзаря, розплющив очі і розбудив всю Україну. Всі прирекли втілити у життя заповіти Шевченка.

В Одесі біля залізничного двірця, де у січні 1918 року були розстріляні большевиками січові стрільці, активісти громадських організацій і партій Одеси вшанували пам'ять 200 загиблих за волю України. На цьому місці плянується встановити пам'ятник. Також керівники міста та области, представники громадськости та закордонні гості і дипломатичний корпус акредитований у Одесі поклали букети живих квітів біля пам'ятника Тарасові Шевченкові.

КОМАНДИРИ АФГАНСЬКИХ урядових військ, побоюючись, що кривавий конфлікт з формаціями лідера Ісламської партії Афганістану Гульбеддіна Гекматіяра може затягнутися на довгі місяці, закликали до переговорів. Гекматіяр знову відмовився. Його бойовики цими днями захопили висоту, з якої безперешкодно обстрілюють з ракет Кабуль. Це створило загрозу життю закордонних дипломатів в Афганістані і їхніх родин. Якщо ворогуючі фракції не дадуть можливости евакувати з Кабулю працівників закордонних амбасад, Рада Безпеки ООН змушена буде вжити заходів, що дозволять врятувати представників інших країн в Афганістані, охопленому братовбивчою війною.

В РІЧНИЦЮ НЕВДАЛОГО прокомуністичного путчу московська газета „Комсомольськая Правда" вмістила інтерв'ю з експертом спеціяльної комісії російського парляменту, підполковником державної безпеки Алєксандром Кічіхіном. Він відверто заявив, що міністерство безпеки зберегло свою наддержавну ролю і продовжує активно втручатися в політичні процеси. Прихильники путчистів, підкреслив Кічіхін, „освоюють нові посади і нові бюра, відпочивають на пенсії, однак де ґарантія, що це не коротка перерва? Куди ми прийдемо завтра якщо сьогодні влада міністерства безпеки відновлюється ще в більших маштабах ніж колись?"

НАДІСЛАТИ В МОГАДІШО 10,000 італійських вояків попросив прем'єр-міністер тимчасового уряду Сомалії Артех Ґаліб. Цей захід, сказав він в інтерв'ю для журналу „Панорама", „є необхідний для того, щоб спинити вбивства, встановити мир і дати нашому народові надію". Згідно з пляном прем'єра, військові формації повинні висадитися в районі Могадішо і звідти розійтися по всій країні з „місією миру".

МОСКОВСЬКА „НЄЗАВІСІМАЯ ҐАЗЄТА" оприлюднила думку генерального прокуратора Росії Валєнтіна Стєпанкова і керівника групи, що розстежує обставини московського серпневого путчу, Євґєнія Лісова з приводу того, що ще задовго до спроби перевороту президент СССР Міхаїл Ґорбачов був відсунений від управління стратегічними ядерними силами. Більше того, Стєпанков і Лісов роблять висновок, що „фактично Ґорбачов ніколи й не володів ядерною клявішею. Управління яденими силами повністю перебувало в руках генеральської верхівки армії і КҐБ".

У ТОКІО СТВОРЕНО спеціяльний штаб, що займатиметься питаннями, пов'язаними з участю японських військ в мироносних операціях ООН в Камбоджі, Анґолі і, можливо, Юґославії. Очолив штаб прем'єр-міністер Кіїті Міядзава. До праці в штабі включено спеціялістів з управління національної оборони. Вони мають розробити плян швидкої пересилки військ за кордон, чого Японія не практикувала з часів закінчення Другої світової війни.

МІНІСТЕР ВНУТРІШНІХ справ Азербайджану Іскандер Гамідов заявив, нібито „володіє неспростовними доказами про те, що московські формації міліції особливого призначення готують насильницькі акції проти осіб азербайджанської національности, котрі проживають у Москві".

МАТЧ МІЖ РОБЕРТОМ Фішером і Борісом Спаским не може відбутися на чорногорійському острові св. Стефана у зв'язку з прийняттям Радою безпеки ООН ембарґо проти Сербії і Чорногорії. Оглядачі висловлюють припущення, що матч буде перенесено до столиці Мадярщини Будапешту.

КАРПАТСЬКИЙ ЛЕЩЕТАРСЬКИЙ КЛЮБ в НЮ ЙОРКУ

влаштовує з доручення

УКРАЇНСЬКОЇ СПОРТОВОЇ ЦЕНТРАЛІ АМЕРИКИ і КАНАДИ

ТЕНІСОВІ та ПЛАВАЦЬКІ ЗМАГАННЯ на СОЮЗІВЦІ

в днях від 4-го до 7-го вересня 1992 року
(LABOR DAY WEEKEND)

ТЕНІСОВІ ЗМАГАННЯ

ЗА ІНДИВІДУАЛЬНІ ПЕРШОСТІ УКРАЇНСЬКОЇ СПОРТОВОЇ ЦЕНТРАЛІ АМЕРИКИ і КАНАДИ на РІК 1992

і за чаші

УНСоюзу, Союзівки, Свободи, (в тому пропам'ятна чаша інж. Б. Рака, д-ра В. Гука, Я. Рубля і д-ра П. Харука), Українського Тижневика і п-ні Марії Душник

та грошові нагороди
в поодинокій грі:

ЖІНОК і ЖІНОК (35 р. і вище), ЧОЛОВІКІВ, мол., СЕНЬЙОРІВ (35-44), СЕНЬЙОРІВ (45 і 55), ЮНАЧОК, ЮНАКІВ (18, 16, 14, 12 і нижче р.).

Зголошення до змагань враз із вписовим по $15.00 приймає:

MR. GEORGE SAWCHAK
7828 Frontenac, Philadelphia, Pa. 19111
до 27-го серпня 1992 р. Зголошення одержані після 27-го серпня не будуть взяті до уваги турніровою комісією.

ТУРНІРОВА КОМІСІЯ:

Ю. Савчак, Р. Ракочий, ст., З. Снилик, Ю. Попель.

ПОРЯДОК ЗМАГАНЬ:

П'ятниця, 4-го вересня — год. 1-ша по пол. на Союзівці: елімінаційна рунда чоловіків. Змагуни, які мусять змагатися в цій рунді одержать окремі повідомлення від проводу турніру **до суботи, 29-го серпня.**

Субота, 5-го вересня — год. 8:30 ранку на Союзівці:
чоловіки і сеньйори 35 р. і 45 р.;
год. 1-ша — юнаки, юначки і жінки;
год. 3-тя — сеньйори 55 р.

Час та місце дальших змагань назначить провідник змагань Ю. Савчак.

Змагуни групи чоловіків, вильосовані до елімінаційної рунди на п'ятницю, які не зможуть приїхати в цей день, як рівнож ті, що відпадуть в елімінаційних, можуть змагатися в в групі переможених.

З уваги на короткий час турніру та велике число учасників, змагуни можуть голоситись тільки до одної конкуренції, яку зазначать точно на реєстраційнім листку.

У змаганнях можуть брати участь змагуни (-ки), яких Т-ва є членами УСЦАК

РЕЄСТРАЦІЙНИЙ ЛИСТОК — ДЛЯ ТЕНІСУ ТІЛЬКИ

Просимо витяти та вислати разом з оплатою $15.00
(Зголошення без вписового не приймається)

....
1. Ім'я і прізвище
....
2. Адреса (по-англійськи)
....
3. Телефон
....
4. Дата народження
....
5. Конкуренція та група в якій змагун хоче брати участь
....
6. Клюбова приналежність

Чеки виставляти на: KLK, American Ukrainian Sports Club

ПЛАВАЦЬКІ ЗМАГАННЯ

Субота, 5-го вересня, о год. 10:30 вранці

за ІНДИВІДУАЛЬНІ ПЕРШЕНСТВА УСЦАК та ТРОФЕЇ і НАГОРОДИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ у слідуючих конкуренціях для дівчат і хлопців:

Хлопці/Мужчини — **Дівчата/Жінки**

ІНДИВІДУАЛЬНІ

Число конкуренції	Вік		Вік	Число конкуренції
1	13/14	100 м. змінний	13/14	2
3	15 і вище	100 м. змінний	15 і вище	4
5	10 і нижче	25 м. довільний	10 і нижче	6
7	11/12	25 м. довільний	11/12	8
9	13/14	50 м. довільний	13/14	10
11	15 і вище	50 м. довільний	15 і вище	12
13	10 і нижче	50 м. довільний	10 і нижче	14
15	11/12	50 м. довільний	11/12	16
17	13/14	50 м. горілиць	13/14	18
19	15 і вище	50 м. горілиць	15 і вище	20
21	10 і нижче	25 м. горілиць	10 і нижче	22
23	11/12	25 м. горілиць	11/12	24
25	13/14	50 м. грудний	13/14	26
27	15 і вище	50 м. грудний	15 і вище	28
29	10 і нижче	25 м. грудний	10 і нижче	30
31	11/12	25 м. грудний	11/12	32
33	13/14	100 м. довільний	13/14	34
35	15 і вище	100 м. довільний	15 і вище	36
37	10 і нижче	25 м. метелик	10 і нижче	38
39	11/12	25 м. метелик	11/12	40
41	13/14	50 м. метелик	13/14	42
43	15 і вище	50 м. метелик	15 і вище	44
		ГІНЦІ		
45	10 і нижче	4 x 25 м. довільний	10 і нижче	46
47	11/12	4 x 25 м. довільний	11/12	48
49	13/14	4 x 50 м. довільний	13/14	50
51	15 і вище	4 x 50 м. змінний	15 і вище	52

Змагуни (-ки) можуть брати участь в трьох індивідуальних конкуренціях і один раз в гінцях. Гінці будуть устійнені клюбовими тренерами або представниками.

РЕЧЕНЕЦЬ ЗГОЛОШЕННЯ: **до 26-го серпня 1992 року.** Реєстрації над басейном НЕ ВІДБУДЕТЬСЯ. Вписове виносить 5 дол. від змагуна (-ки).

КАРТА ЗГОЛОШЕННЯ

....
Ім'я, прізвище: (по-англійськи)
....
(по-українськи)
....
Адреса
.... Зіп Ковд ....
Телефон: (...........) .... Вік: ....
Хлопець .... Дівчина ....
....
Клюб/Молодеча організація
Конкуренція .... Час ....
Конкуренція .... Час ....
Конкуренція .... Час ....
....

Просимо вислати карту зголошення разом з вписовим (чек виписаний на "Ukrainian Sports Federation") до:

ЧОРНОМОРСЬКА СІЧ
Christine Prociuk
182 Throckmorton Lane
Old Bridge, N.J. 08857
Tel. (908) 679-2037

SUM — СУМ
Olena Halkowycz
94 Fycke Lane
Teaneck, N.J. 07666
Tel. (201) 692-1471

TRYZUB — ТРИЗУБ
Eugene Zyblikewycz
11 Old Colony Lane
Marlton, N.J. 08053
Tel. (609) 983-0621

PLAST — ПЛАСТ
або НЕПРИНАЛЕЖНІ
Marika Bokalo
742 Linden Avenue
Rahway, N.J. 07065
(908) 382-2223

Археологічні знахідки з поля битви під Берестечком на виставці у Ванкувері

Старанням Провінційної Ради КУК під головуванням Івана Стасюка, українська спільнота Ванкуверу й околиць відзначує величаво 100-ліття українського поселення в Канаді великою програмою під час Тихоокеанської Національної Виставки в днях від 21-го серпня до 7-го вересня 1992 року. Для переведення в життя програми цих відзначень створено спеціяльний Комітет Століття, який очолює молодий адвокат Любомир Гуцуляк.

В програмі відзначень, які триватимуть протягом вісімнадцяти днів у Форумі, одним із кращих павільйонів Виставки, входитимуть демонстрації і виставки кращих експонатів українського народного, клясичного й церковного мистецтва, а також виступи хоральних і танцювальних ансамблів не тільки з різних місцевостей Канади, але і з України.

Серед великої кількости виставок заслуговує на особливіше вирізнення виставка археологічних знахідок з поля битви під Берестечком (літо 1651 року), що живою кров'ю і глибокою трагедією у своїх наслідках записалася в історії нашого народу.

В українському павільйоні буде виставлено 75 експонатів знахідок часів битви під Берестечком, які були викопані археологічною експедицією в 1970—1992 роки. Вони представляють собою військові спорядження і побутові речі, якими користувалися українські козаки та повстанці XVII сторіччі, як шаблі, мушкети, бойові сокири, кулі, бойові коси, намиста, чоботи, шкіряні сумки і т.д.

Влаштуванням виставки в українському павільйоні займаються проф. І. Свєшников і Гурій Бухало з Рівного, Україна.

Виставка буде обладнана фонограмами зі записом козацьких пісень, кіноустановкою для демонстрування документального фільму та відеомагнітофоном для відтворення відеофільму про поле битви. У центрі виставки буде вміщено скульптурне погруддя козака-учасника битви під Берестечком, а також землю з поля, де вона відбувалася.

У зв'язку з цією унікальною виставкою слід згадати, що те поле, обрамлене річкою Пляшівкою, було завжди святим місцем, дорогим серцю кожного українця. Сотні тисяч людей з усіх кінців України збиралися тут щороку біля Козацького Храму Пантеону, щоб вшанувати пам'ять полеглих лицарів-козаків. В 1935 році польська влада заборонила відвідини Козацьких Могил, обставляючи всі стежки і дороги до них кордонами поліції в промені кількох кілометрів. Тут треба пригадати, що компартійні керівники Рівенської области ще зовсім недавно повторювали заходи польських жандармів. Проте паломники-відвідувачі проривалися крізь поліційні кордони і віддавали шану безсмертним лицарям, бо ж історичну пам'ять народу жодна ворожа сила не могла ні приспати, ні вбити. Це наглядно можна було бачити під час минулорічних святкувань, присвячених 340-літтю битви під Берестечком. „На урочистості вшанування героїв Берестечка прибуло на поле битви більше півмільйона людей буквально з усіх куточків не лише України, а і з діяспори. Патріярх Української Автокефальної Православної Церкви Мстислав посвятив величавий монумент — пам'ятник Героям Берестечка, де з промовою виступив тодішній Голова Верховної Ради України Леонід Кравчук". („Вільне Слово", Рівне, 24-го червня 1992 року.)

Віримо, що українські громадяни не тільки Ванкуверу й ооколиць, але цілої Британської Колюмбії докладуть усіх старань, щоб відвідати цю унікальну історичну виставку експонатів незабутньої битви і відживити в їхніх серцях пам'ять про одну, хоч і трагічну, але славну, безсмертну сторінку нашої історії.

Михайло Татарнюк

НАЙВПЛИВОВІША ГАЗЕТА чорного руху Південної Африки „Віклі Мейл" вмістила сенсаційне повідомлення про висліди перевірки таборів Африканського національного конґресу, розташованих за межами Південно-Африканської Республіки. Перевірку було розпочато після того, як чорні дисиденти засвідчили, що служба безпеки АНК переслідувала їх за політичні переконання і що керівник служби Мзваї Пілозо особисто катував дисидентів у тих концентраційних таборах.

● РОЗШУКИ ●

Марія Кравець-Лібер
розшукує стрийка
КРАВЦЯ ВАСИЛЯ ІВ.,
який мешкав в Торонто, Канада.
Прошу телефонувати:
(718) 545-3832

Шарлапай Галина Іванівна,
Тернопільська обл. с. Микулинці вул. Хрущовського, пошукує рідного в Канаді:
ГАРМАТА НИКОЛАЯ
з села Людвинувка, Трембовельського р-ну, Тернопільської обл. Хто знає про нього або він сам прошу писати:
Sam Brandes 153-24 Both St.
Howard Beach, NY 11414

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УНСоюзу!